

Vzpomínka na coleopterologa MUDr. Stanislava Kadlece

Karel Schön

Valdštejnská 2108, 436 01 Litvínov; e-mail: kschon@volny.cz

SCHÖN K. 2010: Vzpomínka na coleopterologa MUDr. Stanislava Kadlece (In memory of coleopterist MUDr. Stanislav Kadlec). – Západočeské entomologické listy, 1: 69–71. Online: <http://www.zpcse.cz/entolisty/entolisty.html>, 12-11-2010.

Na den 31. prosince 2009 připadlo první smutné výročí úmrtí přítele, kamaráda a zaníceného entomologa MUDr. Stanislava Kadlece.

MUDr. Stanislav Kadlec se narodil 27. prosince 1948 v Kunějovicích (okr. Plzeň-sever). Své odborné vzdělání dokončil na Lékařské fakultě UK v Plzni a v rámci tehdejšího systému stipendijních umístěnek se se svou manželkou Květou přistěhoval do Litvínova. Jako stomatolog působil ve státních zdravotnických zařízeních mosteckého okresu do doby, než si se svou ženou mohli, po změně politického režimu po roce 1989, zařídit soukromou praxi a posléze vybudovat známé velice kvalitní Centrum stomatologie a ortodontie. Současně mu ale změna režimu (jako nám všem) dala možnost cestovat do „zemí snů“. Zde je vhodné zmínit se o vzájemné toleranci manželů Kadlecových, která zejména Standovi umožnila zcela se ve volném čase a o dovolených věnovat svému koníčku.

Se Standou jsem se seznámil koncem sedmdesátých let minulého století. V roce 1979 jsme se společně s dalšími litvínovskými kolegy zúčastnili sběratelské expedice do několika středoasijských republik tehdejšího Sovětského svazu a patrně zde se jeho dřívější zájem o entomologii přerodil ve vášně, která ho pak ovládala až do konce jeho dnů.

Cílevědomě začal pracovat s odbornou literaturou, jejíž excerpty zpracoval do dokumentu o rozsahu více jak 800 stran. Podnícen přítelem Jirkou Voříškem se brzy specializoval na atraktivní čeleď tesaříkovitých, ale měl období, kdy se zabýval intenzivněji i jinými brouky (např. velkými střevlíky), aby se nakonec zase vrátil k tesaříkům. V rámci čeledi Cerambycidae pak preferoval tribus Dorcadionini. Věnoval se i dalším skupinám brouků, zejména čeledím Melandryidae, Oedemeridae, Rhynchitidae a Attelabidae. Jeho sbírku o rozsahu zhruba 55 tis. exemplářů dědici darovali Národnímu muzeu v Praze, kde je uložena v depozitářích entomologického oddělení v Kunraticích. Početný nedeterminovaný materiál různých če-

leď byl předán příslušným specialistům se záměrem, aby z něj vytrídili bez zbytečné preparace běžných druhů materiál hodný dalšího zpracování. Standova bohatá knihovna byla podle jeho přání prodána Nakladatelství Kabourek, s.r.o. ve Zlíně.

Ze Standova vyprávění vím, že se na své cesty za brouky, ať již na Kavkaz, na Dálný Východ, na Balkán nebo do zemí severní Afriky a Blízkého Východu, vždy velice těšil a jakákoliv fyzická náročnost, případně politická nestabilita navštívené země, ho od takové cesty nemohla odradit. V posledních letech se intenzivně věnoval zejména průzkumu entomofauny Turecka a Íránu, ale dvakrát navštívil i Jemen.

Řada přátel a kolegů, mne nevyjímaje, se mohla po jeho návratu přesvědčit, jakým byl výborným sběratelem. Svou činnost v terénu totiž nezaměřoval pouze na sběr svých tesaříků, ale sbíral v širokém záběru téměř všechny broučí čeledi. Tento nasbíraný materiál pak nezištně předával přátelům a kolegům ke zpracování a obohacení jejich sbírek. Vzhledem k entomologicky atraktivním zemím, které Standa navštěvoval, byl takový materiál vždy vítaný.

O svých cestách dokázal hodiny a hodiny zaníceně vykládat, stejně tak, jako dokázal diskutovat o odborných entomologických otázkách. Tak jsme ho znali já a kamarád Pavel Tyrner z posezení u kafe, ke kterým jsme se téměř pravidelně každé nedělní dopoledne po dlouhá léta scházeli. Tak ho jistě znali i účastníci všemožných setkání entomologů, na kterých většinou v kuloárech a v oblacích cigaretového dýmu vyprávěl, diskutoval, předával zkušenosti a vyměňoval materiál.

Standa odešel pln znalostí a zkušeností v čase, kdy mohl a chtěl zhodnotit nasbíraný materiál, v čase v němž teprve nabíral dech k publikování svých poznatků. Jeho bibliografie proto není obsáhlá a týká se zejména popisů nových taxonů. Hlavním a bohužel nedokončeným projektem byla obsáhlá práce o fauně tesaříků Íránu, kterou připravoval podle materiálu z řady expedic. Tuto práci již budou muset dokončit

jeho kolegové, se kterými za brouky jezdil nejen do Íránu, ale i do Turecka, Sýrie a naposledy do Jordánska.

Jeho smrt krutě zasáhla rodinu, všechny přátele a kolegy. Bohužel nepochopitelný krok osudu nelze zvrátit.

Naše pocity a vztah ke Standovi za nás snad nejlépe vyjádřil kolega Vlád'a Skoupý, když napsal: „Já sám pro sebe věřím, že tam někde nahoře už pilně sbírá a myslím, že na něj často vzpomeneme všichni“.

Jako výraz ocenění jeho sběratelské činnosti byly pak s jeho jménem spojeny dále uvedené taxony brouků:

Ostedes kadleci Danilevsky, 1992; *Eodorcadion kadleci* Danilevsky, 2007; *Xylosteus kadleci* Miroshnikov, 2000 (Cerymbycidae).

Carabus kadleci Novotný & Voříšek, 1988; *Pterostichus kadleci* Dvořák, 1995 (Carabidae).

Bubastoides kadleci Bílý, 2008 (Buprestidae).

Ischnodes kadleci Mertlík, 2005 (Elateridae).

Rhagonycha kadleci Švihla, 2002; *Rhagonycha stanislavi* Švihla, 2002; *Malthinus kadleci* Švihla, 2002; *Malthinus stanislavi* Švihla, 2004 (Cantharidae).

Parascythropus kadleci Borovec & Magnano, 2002 (Curculionidae).

K uctění jeho památky mu byly zatím dedikovány tyto taxony:

Lampetis kadleci Krajčík, 2009 (Buprestidae).

Iurus kadleci Kovařík, Fet, Soleglad & Yagmur, 2010 (Scorpiones).

Z jeho sběrů byly dále popsány např.:

Temnocerus pseudocribrum Legalov, 2002 a *Perrhynchites bellus* Fremuth & Legalov, 2002 (Rhynchitidae).

BIBLIOGRAFIE

KADLEC S. & REJZEK M. 2000 [2001]: *Trichoferus samai* sp. n. (Coleoptera: Cerambycidae) from Turkey. – *Biocosme Mésogéen*, Nice, 17 (4): 295–302.

REJZEK M., KADLEC S. & SAMA G. 2003: Contribution to the Knowledge of Syrian Cerambycidae Fauna (Coleoptera). – *Biocosme Mésogéen*, Nice, 20 (1): 7–50.

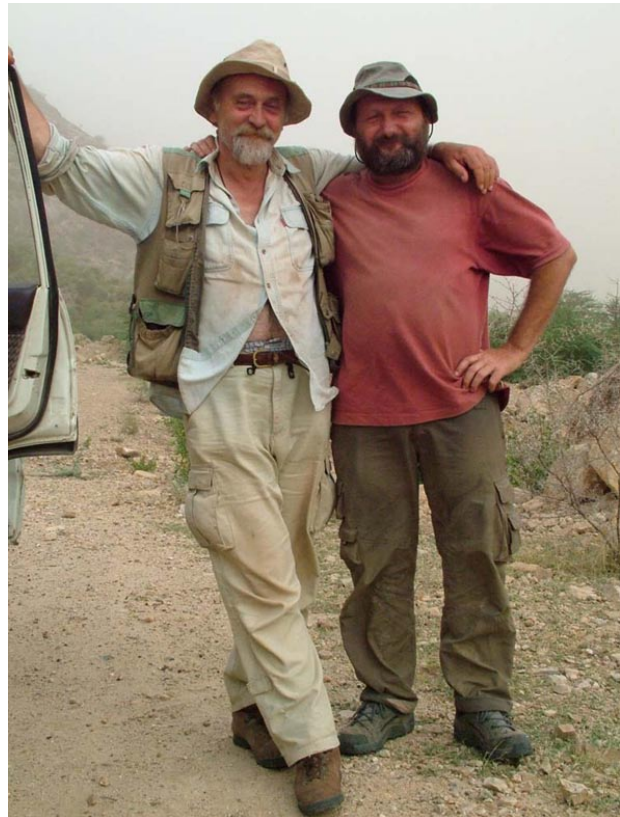
KADLEC S. & HÁJEK J. 2004 [2005]: *Xestoleptura nigroflava*, a new genus of longhorn beetle for Europe (Coleoptera: Cerambycidae: Lepturinae). – *Folia Heyrovskyana*, 12 (4): 161–166.

KADLEC S. 2005: Two new species longicorn beetles (Coleoptera: Cerambycidae) from western Palaearctic region. – *Studies and reports of District Museum Prague-East, Taxonomical Series*, 1 (1–2): 103–107. [*Trichoferus ivoi* sp. n. a *Clytus buglanicus* sp. n.]

KADLEC S. 2006: Two new Cerambycid species from Ka-

zakhstan and Iran (Coleoptera: Cerambycidae). – *Animma.x*, 12: 1–7. [*Apatophysis kadyrbekovi* sp. n., *Purpuricenens sasanus* sp. n.]

KADLEC S. 2006: Two new species of the genus *Dorcadion* Dalman, 1817 from Iran and Turkey (Col.: Cerambycidae: Lamiinae). – *Animma.x*, 12: 8–15. [*Dorcadion serouensis* sp. n., *Dorcadion janatai* sp. n.]

Jemen 2005: plní pohody s Davidem Králem (Foto: P. Kabátek).

Jemen 2005: při třídění materiálu s Petrem Kabátkem (Foto: M. Rejzek).

Írán 2002: zleva M. Rejzek, Standa, M. Johanides, M. Formánek, P. Kabátek (Foto: P. Kabátek).

Írán 2002: Standa bez kafe? Nepředstavitelné !!! Sekunduje mu M. Johanides (Foto: P. Kabátek).

Poslední Standova exkurze - Roubanálie v r. 2008, jejichž byl pravidelným účastníkem (Foto: J. Raisová).